ارزیابی کارایی تحت عدم قطعیت: یک DEA تصادفی رویکرد

دانشجو: شایان رادی استاد: دکتر محسن رستمی مال خلیفه

ارزیابی کارایی تحت عدم قطعیت: یک DEA تصادفی رویکرد

P. Beraldi · M. E. Bruni

دریافت شده در ۴ سپتامبر ۲۰۱۹ و در ۱۶ جولای ۲۰۲۰ مورد قبول قرار گرفته است.

© Associazione per la Matematica Applicata alle Scienze Economiche e Sociali (AMASES) ۲۰۲۰

چکیده

در مدلهای تحلیل پوششی دادههای مرسوم (DEA) ، اندازه گیری کارایی با استفاده از داده های قطعی که معمولاً به مشاهدات گذشته اشاره می کنند، انجام می شود. در مینه های در بسیاری از زمینه های موثر، تصمیم گیرندگان برای پیش بینی عملکرد آینده برای برنامهریزی و کنترل اهداف فراخوانده می شوند. در این مواقع، نادیده گرفتن ماهیت تصادفی داده ها ممکن است منجر به نتایج گمراه کننده شود. این مقاله یک رویکرد DEA تصادفی را بر اساس پارادایم محدود شانس پیشنهاد می کند و ریسک اندازه گیری ریسک بر حسب میانگین γ دنباله را محاسبه می کند. یک فرمول مجدد معادل قطعی با فرض توزیع های گسسته ارایه شده است. آزمایش های محاسباتی بر روی یک مطالعه موردی تجربی مرتبط با ارزیابی ریسک اعتباری انجام می شود. نتایج، اعتبار رویکرد پیشنهادی را به عنوان تکنیک ارزیابی پیشگیرانه نشان می دهند.

کلمه های کلیدی

تحلیل پوششی داده ها . محدودیت های احتمالی . ارزیابی کارآیی استوار ۰ معیارهای دنباله

IEL Classification C۶

۱ مقدمه

اندازه گیری بهره وری یک موضوع حیاتی برای هر نوع کسب و کار یا سازمان است. این اجازه می دهد تا عملکرد یک شرکت را در فعالیت های ایجاد ارزش در مقایسه با سایر رقبا کمیت کنید. از زمان معرفی آن توسط Charne et al ، (۱۹۷۸)، تجزیه و تحلیل پوششی داده ها (DEA) به عنوان یک رویکرد موثر برای اندازه گیری کارایی نسبی مجموعه همگن واحدهای تولیدی (که به عنوان واحدهای تصمیم گیری DMU نامیده می شوند) در تبدیل منابع متعدد، "ورودی ها" به نتایج چندگانه ، "خروجی ها" شناخته شده است. DMU ها با توجه به سطح کارایی رتبه بندی می شوند، طبق تعریف، مقداری بین ۰ و ۱، شناسایی بهترین عملکردها (با امتیاز ۱) و در نهایت راهبردهای بهبود احتمالی افراد کم کار را پیشنهاد می کند.

مدلهای مرسوم DEA برای اندازه گیری عملکرد گذشته، با استفاده از مشاهدات تاریخی ورودیهای مصرفشده و خروجیهای تولید شده، طراحی شدهاند. ارزیابی انجام شده بر روی داده های قطعی، که فرض می شود از قبل شناخته شده است، ممکن است منجر به نتایج گمراه کننده شود، به ویژه زمانی که عملکرد آینده باید برای اهداف برنامه ریزی و کنترل پیش بینی شود. در واقع، مشاهدات جدید می تواند بسیار متفاوت از مشاهدات قدیمی باشد، به خصوص زمانی که DMU ها در محیط های پر نوسان و رقابتی کار می کنند. در تمام این شرایط، نادیده گرفتن عدم قطعیت دادهها می تواند منجر به تخمینهای مغرضانه به دلیل ماهیت نقطهای شدید تکنیک DEA شود که اندازه گیری کارایی را نسبت به تغییرات دادهها معقول می کند.

همانطور که توسط Olsen و Petersen (۲۰۱۶) طبقه بندی شده است، دو جریان اصلی در ادبیات DEA وجود دارد که به موضوع اندازه گیری کارایی با داده های تصادفی می پردازد. در حالی که قبلی انحرافات از مرز تولید را به صورت تصادفی در نظر می گیرد (برای مثال به کار نماینده Rajiv با داده های تصادفی در نظر می گیرد. در این مورد دوم، مدل DEA مربوطه به یک مسئله برنامه ریزی تصادفی تبدیل می شود (DEA-SDEA تصادفی). رویکرد پیشنهادی در این مقاله به جریان دوم تعلق دارد.

بیشتر مشارکتها در SDEA بر پارادایم محدودیتهای شانسی که توسط Charnes و Cooper (۱۹۵۹) معرفی شدهاند، تکیه دارند. در این تنظیمات، نقض قیود تصادفی مجاز است به شرطی که با سطح احتمال پایین رخ دهد.

در دهههای گذشته، چندین فرمول تصادفی پیشنهاد شدهاند که برای مدل اولیه قطعی DEA (شکل پوششی در مقابل ضربکننده)، برای ماهیت محدودیتهای شانس (جدا در مقابل مسترک)، و برای انتخاب تابع هدف (E-model در مقابل P-model) متفاوت هستند. به عنوان مثال، مثال محدودیتهای شانس جداگانه بر (۱۹۹۳) مورد ورودی های قطعی و خروجی های تصادفی را تجزیه و تحلیل کرد و مدلی را پیشنهاد کرد که در آن محدودیت های شانس جداگانه بر فرم پوششی DEA اعمال می شود. این مدل حداکثر کردن سطح کارایی مورد انتظار (E-model) را در نظر می گیرد. بعداً Petersen و کرد که برای رسیدگی به تراکم اصلاح شده است. DIsen و ۱۹۹۵) بیک مدل یک مدل الکترونیکی مدل کودن محدودیت شانس را پیشنهاد کرد که برای رسیدگی به تراکم اصلاح شده است. DEA و محدودیت هانس محدودیتهای شانس جداگانه بر فرم ضرب کننده DEA اعمال می شود. سایر فرمولهای DEA محدود به شانس، حداکثر کردن احتمال (P-model) رویدادهای تصادفی مربوط به ورودیها و خروجیها را در نظر می گیرند. به عنوان مثال، P-model) رویدادهای تصادفی مربوط به ورودیها و خروجیها را در نظر می گیرند. به عنوان مثال، P-model)

(۱۹۹۶)یک P-model محدودیت های شانس جداگانه در سطح کارایی هر DMU فرموله کرد. جنبه های اضافی SDEA نیز در (۱۹۸۷)یک Sueyoshi و Kao نیز در (۲۰۱۹) Liu و Kao برد. مناده است تا به چند مورد اشاره کند. ما همچنین به مشارکت بسیار اخیر ۲۰۱۹) و (۲۰۱۹) اشاره می کنیم (همچنین به منابع آن مراجعه کنید)، که در آن نویسندگان یک مدل تصادفی را پیشنهاد می کنند که می تواند همبستگی بین عوامل ورودی و خروجی تصادفی را در نظر بگیرد. آنها هنوز فرض می کنند که متغیرهای تصادفی از توزیع نرمال پیروی می کنند و از تکنیک های استانداردسازی کلاسیک استفاده می کنند راه حل مکرر مدل در یک رویکرد شبیه سازی ادغام می شود تا توزیع نمرات کارایی تصادفی را که می توان بر روی آن بسطهای آماری انجام داد، استخاه کد.

تمام مشارکت های ذکر شده بر این فرض تکیه می کنند که متغیرهای تصادفی از توزیع گاوسی پیروی می کنند. در مورد محدودیتهای شانس جداگانه، این فرضیه اجازه میدهد تا با اتخاذ یک تکنیک استانداردسازی کلاسیک، فرمول مجدد معادل قطعی مدلهای مربوطه را استخراج کنیم. مدلهای بهدستاًمده یک اصطلاح انحراف استاندارد را ارائه می کنند که برای تغییرپذیری محاسبه می شود و بنابراین، به کلاس مسائل غیرخطی تعلق دارند.

مورد پیچیده تر محدودیتهای شانس مشترک همچنان میتواند به طور قطعی در مورد مستقل، همانطور که در Cheng و ۲۰۱۲) نشان داده شده است، دوباره فرموله شود. خوانندگان علاقه مند به Chen و Chen و ۲۰۱۹) برای یک بحث کلی در مورد قابلیت حمل محاسباتی مدل های DEA محدود به شانس ارجاع داده می شوند.

در مقایسه با متغیرهای تصادفی پیوسته، مورد گسسته کمتر در ادبیات علمی بررسی شده است. در میان چند مشارکت، برونی و همکاران را ذکر می کنیم. (۲۰۰۹) که در آن نویسندگان یک فرمول تصادفی از یک مدل DEA را در فرم پوششی پیشنهاد می کنند. در اینجا، تحت همان فرض بر روی متغیر تصادفی، یک فرمول محدود شانس مشترک از مدل DEA در فرم ضربکننده پیشنهاد میکنیم.

علاوه بر این ویژگی متمایز، مدل پیشنهادی ریسک را نیز در نظر می گیرد، موضوعی که در بسیاری از حوزههای کاربردی اهمیت حیاتی دارد. ما اشاره می کنیم که تنها چند مقاله، که همیشه برای مورد متغیرهای تصادفی توزیع شده گاوسی طراحی شده اند، به صراحت به موضوع ریسک می پردازند. به عنوان کنیم که تنها چند مقاله، که همیشه برای مورد متغیرهای تصادفی توزیع شده گاوسی طراحی شده اند، به صراحت به موضوع ریسک می پردازند. به عنوان مثل، پیروی از رویکرد سنتی میانگین واریانس (۱۹۵۲ ۱۹۵۲ ۱۹۵۳ (Post ۲۰۰۱) یک فرمول تصادفی را پیشنهاد کرد که در آن تابع هدف شامل یک عبارت تصحیح، حسابداری برای واریانس است که باید به حداقل برسد. Wu و Olson و (۲۰۱۰) یک مدل DEA تصادفی را برای ارزیابی فروشندگان ارائه کردند که معیار ارزش در معرض خطر (۷۹R) را یکپارچه می کند (Rockafellar و ۲۰۰۰ ۲۰۰۹). به عنوان یک چندک، Var همچنان می تواند به عنوان محدودیت شانس نمایش داده شود و به همین ترتیب، به شکلی معادل قطعی بازنویسی شود. بعداً Wei et al معین می تواند برای با یک محدودیت قابلیت اطمینان ارائه کرد که به Var مرتبط است. هدف این مدل تعیین بالاترین سطح بازدهی است که یک DMU معین می تواند برای یک مقدار قابلیت اطمینان ثابت به دست آورد.

اگرچه VaR به طور شهودی جذاب است، اما از کمبودهای بسیاری رنج می برد، از جمله عدم رسیدگی به ضررهایی که ممکن است فراتر از آستانه نشان داده شده توسط Rockafellar و Uryasev (۲۰۰۰) معرفی شده توسط این معیار متحمل شوند. برای جبران این اشکالات، اندازه گیری CVaR همراه که توسط Rockafellar و ۲۰۰۰) معرفی شده است پیشنهاد شده است: این امکان را برای کنترل مقدار مورد انتظار تلفات بیش از VaR با یک سطح احتمال معین فراهم می کند.

در مدل پیشنهادی، ما تلفات را در نظر نمی گیریم، اما به طور طبیعی تر، روی سطوح کارایی تصادفی تمرکز می کنیم. به طور خاص، ما به دنبال تابع چگالی کارایی با هدف کنترل بدترین نتایج کارایی نگاه می کنیم. ما یک معیار "ایمنی" را در نظر می گیریم (که باید حداکثر شــود) برای کنترل میانگین عملکردی که می تولند در ۲۰۱۶ از بدترین موارد تحقق یلبد (به عنوان مثال، ۲۰۱۴ Ogryczak را ببینید). ما متذکر می شـــویم که یک تلاش اولیه برای معرفی این معیار در یک فرمول DEA مبتنی بر سناریو در مقاله کنفرانس ظاهر شد (Beraldi و ۲۰۱۲ Bruni).

به طور خلاصه، مقاله به ادبیات علمی در مورد SDEA کمک می کند: (الف) یک فرمول محدود شانس برای حالت کلی متغیرهای تصادفی گسسته پیشنهاد می کند، (ب) به طور صریح با ریسک با معرفی معیار ایمنی میانگین γ–دنباله سروکار دارد.

بقیه مقاله به شرح زیر سازماندهی شده است: بخش ۲ مدل تصادفی پیشنهادی را معرفی می کند که در بخش توضیح داده شده است. ۳ برای متغیرهای تصادفی گسسته. بخش ۴ در مورد آزمایش های محاسباتی انجام شده در یک مطالعه موردی گزارش می دهد و استفاده از رویکرد را به عنوان ابزاری فعال برای کمک به تصمیم گیرنده در فرآیند ارزیابی مورد بحث قرار می دهد. برخی از ملاحظات و اظهارات نهایی در بخش ارائه شده است. ۵.

۲ توسعه مدل

فرض کنید به تعداد L تا DMU برای ارزیابی داریم و اینکه هر کدام از آن DMU از m ها، از m نوع ورودی برای تولید m نوع خروجی استفاده می کند. با DMU و آنسان می دهیم. برای هر DMU، سطح کارایی به عنوان مجموع وزنی y_{jl} $j=1,\ldots,n$ و با x_{il} $i=1,\ldots,m$ ورودی y_{jl} ورودی y_{jl} ورودی ها روی ورودی ها محاسبه می شود. با استفاده از مدل ارائه شده توسط Charnes و همکاران. (۱۹۷۸)، کارایی نسبی یک DMU m که با m نشان داده می شود، می تواند با حل مدل تعیین شود:

$$\varphi_k = \max \frac{\sum_{j=1}^n y_{jk} u_j}{\sum_{j=1}^m x_{jk} w_j}$$

۲.

$$\frac{\sum_{j=1}^{n} y_{jk} u_{j}}{\sum_{i=1}^{m} x_{ik} w_{i}} \le 1 \ l = 1, \dots, L$$

٣.

$$w_i, u_i \ge \epsilon \ i = 1, \dots, m \ j = 1, \dots, n$$

در اینجا، w_i و u_j به ترتیب وزنهای مرتبط با ورودی v_i و خروجی v_i را نشان میدهند و v_i یک عدد غیر ارشـمیدسـی اسـت که برای تحمیل اینکه تمام عوامل ورودی و خروجی باید در ارزیابی در نظر گرفته شوند، استفاده می شود. مدل برای هر DMU اجرا می شود و بر اساس توابع هدف بهینه، DMUها رتبه بندی می شوند DMU .های کارآمد آنهایی هستند که به امتیازی برابر با ۱ دست می یابند. مدل کسری (۱)-(۳) را می توان با استفاده از تکنیک جایگزینی متغیر کلاسیک به یک مسئله برنامه ریزی خطی تبدیل کرد:

$$\varphi_k = \max \sum_{j=1}^n y_{jk} u_j$$

 $\sum_{i=1}^{m} x_{ik} w_i = 1$

$$\sum_{j=1}^{n} y_{jk} u_j - \sum_{i=1}^{m} x_{ik} w_i \le 0 \ l = 1, \dots, L$$

$$w_i, u_j \ge \epsilon$$
 , $i = 1, ..., m$, $j = 1, ..., n$

تزریق عدم قطعیت داده ها، کارایی DEA را به عنوان رویکرد ارزیابی عملکرد تقویت می کند و مشـــکل را چالش برانگیزتر می کند. همانطور که در ســـایر فرمولهای SDEA رایج است، از این پس، فرض میکنیم که دادههای ورودی قطعی هستند، در حالی که خروجیها نامشخص هستند و به عنوان متغیرهای $ext{DMU}$ تصادفی تعریف شده در یک فضای احتمال معین $(\Omega, \mathfrak{J}, P)$ نشان داده می شوند. به طور خاص، ما باj ، $y_{il}(\omega)$ امین سطح خروجی تصادفی از l را نشان می دهیم. معرفی داده های تصادفی ماهیت مسئله را اصلاح می کند و نیاز به تعریف مجدد مناسب از شرایط امکان سنجی و بهینه دارد. ما محدودیتهای تصادفی را با پارادایم محدودیتهای شانس مدیریت می کنیم. به طور رسمی تر (۶) را می توانیم اینگونه بیان کنیم:

$$P\left(\sum_{j=1}^n y_{jl}(\omega)u_j \ - \ \sum_{i=1}^m x_{jl}\omega_i \ \leq 0 \ , l=1,\ldots,L\right) \geq \alpha$$

جایی که α نشان دهنده یک سطح اطمینان معین در رضایت محدودیت ها است. همانطور که در بخش برجسته شده است. ۱، بیشتر مشارکت های ارائه شده در ادبیات علمی با (۸) تحت مفروضات توزیع گاوسی و محدودیت های شانس جداگانه ای که به صورت جداگانه بر هر DMU اعمال می شود (در نهایت با سطح قابلیت اطمینان متفاوت α_l) سر و کار دارند. در این مورد، یک فرمول مجدد معادل قطعی را می توان با استفاده از تکنیک استانداردسازی کلاسیک به دست آورد:

$$\sum_{j=1}^n \bar{y}_{jl} u_j \ - \ \sum_{l=1}^m x_{jl} \omega_l \ + \phi^{-1}(\alpha_l) \sqrt{\sum_{j=1}^n \sum_{r=1}^n \sigma_{jr}^l u_j u_r} \le 0 \ , l = 1, \dots, L$$

 $\Phi^{-1}(lpha l)$ که در آن برای هر y_{jl} ، مقدار مورد انتظار jامین خروجی و σ_{jr}^l نشان دهنده کوواریانس بین خروجیهای j و j است. در نهایت، jنشان دهنده α_l چندک تابع توزیع نرمال استاندارد است.

در این مقاله، فرض می کنیم که متغیرهای تصادفی به صورت گسسته توزیع شده اند. توجه می کنیم که توزیعهای گسسته در بسیاری از کاربردهای دنیای واقعی بهطور طبیعی یا بهعنوان تقریب تجربی از توزیعهای پیوسته به دست می آیند، برای مثال، با گرفتن نمونههای مونت کارلو از توزیعهای عمومی. علاوه بر این، تحت این فرض، یک فرمول مجدد معادل قطعی را می توان برای مورد کلی تر از محدودیت های احتمالی مشترک که لزوما مستقل نیستند، همانطور که در بخش توضیح داده شده است، به دست آورد. ۳.

علاوه بر محدودیت ها، عدم قطعیت باید در تابع هدف نیز به کار گرفته شــود. در حالی که به طور ســنتی، مقدار مورد انتظار (E-model) یا محتمل ترین مقدار (P-model) سطح کارایی در مدل های SDEA استفاده شده است، فرمول پیشنهادی شامل یک اندازه گیری ریسک است. به طور خاص، ما بر روی دنباله توزیع کارایی با هدف کنترل سطح کارایی مورد انتظار که می تواند برای اندازه مشخص (چندک) γ از بدترین موارد به دست آید، تمرکز می کنیم. به طور رسمی تر، اندازه گیری در نظر گرفته شده، شناخته شده به عنوان دنباله Ogryczak) γ-mean و a ۲۰۰۲ Ruszczynski)، می تواند به این صورت تعریف شود:

$$E_{\gamma}[\varphi(\omega)] = E[\varphi(\omega)|\varphi(\omega) \le F_{\varphi}^{(-1)}(\gamma)]$$

متذکر می شویم که برخلاف معیارهای انحرافی که با هدف کنترل تلفات به حداقل می رسد، دنباله میانگین γ در نظر گرفته شده در اینجا باید حداکثر شود.

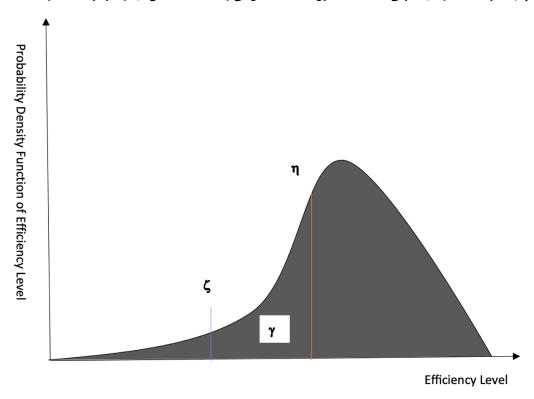

Fig. 1 Probability density function of the efficiency level

در این رابطه (۱۰) را می توان به عنوان یک اقدام ایمنی در نظر گرفت. Ogryczak و Ogryczak (۱۰۰۲) انسان دادند که حداکثر سازی میانگین دنباله با تسلط تصادفی درجه دوم سازگار است و با اصطلاحات Artzner et al همخوانی دارد (۱۹۹۹). به دنبال این نتایج می توان نشان داد که (۱۰) با تابع کمیت دوم مرتبط است و آن به شرح زیر است:

$$\lim_{\gamma \to 1} E_{\gamma}[\varphi(\omega)] = E[\varphi(\omega)]$$
$$\lim_{\gamma \to 0} E_{\gamma}[\varphi(\omega)] = \inf[\varphi(\omega)]$$

مدل پیشنهادی SDEA برای ارزیابی کارایی با تابع هدف (۱۱) و با محدودیتهای (۵)، (۷)، (۸) تعریف می شود. مدل شامل دو مقدار احتمال α و γ است که باید توسط تصمیم گیرنده به درستی انتخاب شوند. اشاره می کنیم که انتخاب α نشان دهنده سطح قابلیت اطمینان تحمیل شده بر رضایت از محدودیتهای تصادفی است که در مدل پیشنهادی به سطح کارایی تمام DMUهای مورد بررسی اشاره دارد. در حالت شدید α برابر با ۱، راه حل ارائه شده توسط مدل در تمام شرایطی که ممکن است رخ دهد امکان پذیر خواهد بود. انتخاب مقدار γ استفاده شده در تابع هدف با مقدار α مرتبط است زیرا تابع هدف خود را سطح کارایی می داند (به دلیل محدودیت (۵)). برای اینکه تعریف بازده تصادفی با همتای قطعی آن مطابقت داشته باشد، مقدار α باید کمتر از (کوچکتر و یا برابر) α باشد، زیرا سطوح کارایی مرتبط با "سناریوهای نقض شده" باید کنار گذاشته شوند. ما با α مقدار بهینه مدل پیشنهادی مربوط به α -میانگین و با α بخدک را نشان می دهیم. تعریف زیر را معرفی می کنیم:

تحت ارزیابی به صورت زیر فراخوانی می شود: $lpha \geq \gamma$ یک DMU k تحت ارزیابی به صورت زیر فراخوانی می شود:

- $\zeta_k^* = 1$ کاراَمد تصادفی قوی در سطح γ اگر و فقط اگر I
- $\eta_k^*=1$ کاراَمد تصادفی ضعیف در سطح γ اگر و فقط اگر II
  - $\eta_k^* < 1$ ناکارآمد تصادفی اگر .III

راندمان قوی زمانی رخ می دهد که $\zeta_k^*=1$ باشد و بنابراین، سطح کارایی به دست آمده برای تمام γ -چندک بدترین تحقق ها ۱ است. زمانی که $\zeta_k^*=1$ کمتر از ۱ است، اما وقتی DMU $\eta_k^*=1$ مورد بررسی به عنوان کارایی ضعیف در نظر گرفته می شود. در این حالت، بهترین در بین γ بدترین تحقق ها مقداری برابر با ۱ دارد و اگر DMU $\eta_k^*=1$ با احتمال مساوی γ کارآمد ضعیف خواهد بود. برعکس، زمانی که هیچ یک از DMU ها کارآمد تصادفی نیستند، بر اساس مقادیر γ مرتبط با DMU های مختلف، ممکن است DMU های شبه کارآمد را به عنوان آنهایی که γ برای آنها بالاترین است شناسایی کنیم.

در بخش بعدی، نشان میدهیم که چگونه میتوان مدل تصادفی پیشنهادی را در مورد توزیعهای گسسته دوباره فرمول بندی کرد.

۳ فرمول پیشنهادی

فرض می کنیم که متغیرهای تصادفی $y_{jl}(\omega)$ می توانند تعداد S محدودی از تحققها (سناریوها) را که با y_{jl}^s نشان داده می شوند، دریافت کنند، که هر کدام با احتمال $\pi_s \geq 0$ و به طوری که $\pi_s = 1$ برقرار باشد، رخ می دهند. تحت این فرض، محدودیت های احتمالی (۸) را می توان به صورت زیر بازنویسی کرد:

$$\sum_{s=1}^S \pi_s X \left(\sum_{j=1}^n y_{jl}^s - \sum_{i=1}^m x_{il} w_i
ight) \geq \alpha$$
جایی که $(.)$ نشان دهنده تابع مشخصه ای است که مقدار ۱ را می گیرد اگر:

$$\sum_{i=1}^{n} y_{jl}^{s} - \sum_{i=1}^{m} x_{il} w_{i} \le 0 , \forall l$$

و 0 در غیر این صورت. یک رویکرد طبیعی برای بازنویسی (۱۲) در نظر گرفتن محدودیتهای M'' بزرگ" و استفاده از متغیرهای باینری پشــتیبان Z_S مرتبط با هر سناریوی S است. به طور خاص،

$$\begin{split} \sum_{j=1}^n y_{jl}^S - \sum_{i=1}^m x_{il} w_i - M z_s &\leq 0 \quad , l=1,\dots,L \quad , s=1,\dots,S \\ \sum_{s=1}^S \pi_s z_s &\leq (1-\alpha) \end{split}$$

$$z^s \in \{0,1\}$$
 , $s = 1, ..., S$

در اینجا، M یک عدد واقعی به اندازه کافی بزرگ است تا اطمینان حاصل شود که وقتی $Z_{\rm S}=1$ ، محدودیتهای (۱۳) فعال نیستند، برعکس زمانی که $Z_{\rm S}$ برابر با صفر است. محدودیت (۱۴) یک محدودیت کوله پشتی باینری است که نقض محدودیت های تصادفی را به $(1-\alpha)$ محدود می کند. تحت فرض در نظر گرفته شده، تابع هدف (۱۱) را می توان به صورت زیر بازنویسی کرد:

۱۶.

.۱۵

$$\max E_{\gamma}[\varphi(\omega)] = \max \eta - \frac{1}{\gamma} \sum_{s=1}^{S} \pi_{s} [\eta_{k} - \varphi_{k}^{s}]^{+}$$

جایی که $\varphi_k^S = \Sigma_{j=1}^n y_{jk}^S u_j$ سطح کارایی DMUk را در سناریوی S نشان می دهد. عبارت غیرخطی در (۱۶) را می توان به راحتی با گنجلندن متغیرهای که کی S و محدودیت های S خطی کرد. به طور خاص، برای هر سناریو S، یک متغیر تصمیم گیری غیرمنفی δ_S برای اندازه گیری انحراف مثبت بین سطح کارایی DMUk و پندک- γ معرفی می شود:

۱۷

$$\delta_s \ge \eta_k - \sum_{j=1}^n y_{jk}^s u_j$$

مدل کلی را می توان به صورت زیر بیان کرد:

$$\zeta_k = \max \eta_k - \frac{1}{\gamma} \sum_{s=1}^{S} \pi_s \delta_s$$

$$\sum_{i=1}^{m} x_{ik} w_i = 1$$

$$\sum_{j=1}^{n} y_{jl}^{s} u_{j} - \sum_{i=1}^{m} x_{ik} w_{i} - M z_{s} \le 0 \quad , l = 1, \dots, L \quad , s = 1, \dots, S$$

$$\sum_{S=1}^{S} \pi_S z_S \le (1 - \alpha)$$

$$\delta_s \ge \eta_k - \sum_{i=1}^n y_{ik}^s u_i \quad s = 1, \dots, S$$

$$\delta_s \geq 0$$
 , $s = 1, ..., S$

$$w_i, u_i \geq \epsilon$$
 , $i=1,\ldots,m$, $j=1,\ldots,n$

$$z_s \in \{0,1\} \ , s=1,\dots,S$$

مدل (۱۸)–(۲۵) متعلق به کلاس مسائل خطی عدد صحیح مختلط است و بسته به تعداد سناریوهای در نظر گرفته شده، حل آن می تواند از نظر محاسباتی نیاز داشته باشد. در طول دهههای گذشته، رویکردهای متفاوتی (هم دقیق و هم اکتشافی) برای حل مسائل تحت محدودیتهای احتمالی شامل توزیعهای گسسته پیشنهاد شدهاند (بهعنوان مثال، Beraldi و ۲۰۱۲ Bruni ۴۰۰۳ و هم اکتشافی) ۲۰۱۳ قفسه استفاده کرد.

٤ مطالعات محاسباتي

این بخش در مورد آزمایش های محاسباتی انجام شده برای ارزیابی رویکرد پیشنهادی گزارش می دهد. فقدان موارد آزمایشی موجود (فقط تعداد کمی برای متغیرهای تصادفی پیوسته در دسترس هستند) ما را به طراحی یک مورد آزمایشی که میتواند از دیدگاه کاربردی معنادار باشد، به چالش کشیده است. مثال گویا و نتایج عددی مرتبط در بخشهای فرعی معرفی و مورد بحث قرار میگیرند.

٤.١ مثال گويا

مثال گویا از ادبیات شکوفا در مورد کاربرد رویکرد DEA برای ارزیابی و مدیریت ریسک اعتباری الهام گرفته شده است (برای مثال نگاه کنید به DEA ب۲۰۱۴ et al ب۲۰۱۴ et al ب۲۰۱۴ et al ب۲۰۱۴ امی متال امتیاز مثال، امتیاز مثال، امتیاز مثال، امتیاز مثال ارزی و منابع موجود در آن). به عنوان مثال، امتیاز DEA را می توان در تجزیه و تحلیل گروه همتا، به عنوان ورودی در مدل های رتبه بندی اعتباری، به عنوان معیاری برای رتبه بندی های اعتباری که با Basel مقررات Basel مطابقت دارند، استفاده کرد. علاوه بر این، سطح کارایی را می توان به عنوان "سیگنال هشدار اولیه" برای نشان دادن شکست اعتباری مورد انتظار شرکت یا "سیگنال فرصت تجاری" برای شناسایی محل کسب سودهای بزرگ یا نشان دادن محل تمرکز کسب و کار در آینده تفسیر کرد. در ادامه به بررسی مورد اپراتور بانکی می پردازیم که می خواهد مجموعه ای از شـرکت ها را با هدف تصـمیم گیری در مورد اعطای وام ارزیابی کند. علاوه بر سـایر تکنیک های سنتی، تصمیم گیرنده ممکن است بخواهد رویکرد DEA را با هدف به دست آوردن نوعی شایستگی مقیاس با مقایسه شرکت های مشابه که در همان بخش فعالیت می کنند، به کار گیرد. نتایج ارائه شده توسط راه حل مشکل را می توان به عنوان سیگنال های "هشدار" برای نشان دادن شکست اعتبار مورد انتظار تفسیر کرد.

همانطور که در هر برنامهDEA ، انتخاب پارامترهای ورودی و خروجی نشان دهنده یک موضوع مهم، حتی مهم تر در این مسابقه، به دلیل لزوم در نظر گرفتن ماهیت نامطمئن آنها تحت تأثیر آشفتگی مداوم بازارهای مالی است.

در طراحی مورد آزمایشی خود، یک ورودی مرتبط با کل بدهی ها که فرض می شود مشخص است و دو خروجی تصادفی، یعنی سود قبل از بهره، مالیات، کاهش بها و استهلاک و جریان نقدی در نظر گرفته ایم. اولین پارامتر خروجی مربوط به توانایی کسب سود توسط شرکت در سطح عملیاتی است، در حالی که پارامتر دوم سادهترین شکل جریان نقدی است. ما مجموعهای از ۱۸ DMU مربوط به شرکتهای متوسط متعلق به صنعت تولید و عمدهفروشی چرم ایتالیا را در نظر گرفتهایم. دادههای مورد نیاز برای انجام ارزیابی تطبیقی از ترازنامهها، که مطابق قانون مدنی ایتالیا، برای افق زمانی ۲۰۰۱–۲۰۰۸ نوشته شده است، شرح داده شدهاند. برای شرکت های در نظر گرفته شده، تمام پارامترها مقادیر غیر منفی دارند. مقادیر خروجی نامشخص (برای سال آینده ۲۰۰۹) توسط مجموعه محدودی از تحققهای ممکن (سناریوها) که با اتخاذ رویکرد دو فازی پیشنهاد شده در Beraldi et al ایجاد شدهاند، نشان داده شدهاند. (۲۰۱۰). به طور خاص، در مرحله اول، تحقق پارامترهای نامشخص توسط تکنیک شبیهسازی Monte Carlo تولید می شود. در مرحله دوم، یک مدل بهینهسازی با هدف تعیین مقادیر احتمال بهینه حل می شود که فاصله بین گشتاورهای توزیع مرتبط با سناریوهای تولید شده و برخی ممان هدف تعریف شده توسط کاربر با هدف تعیین مقادیر احتمال بهینه حل می شود که فاصله بین گشتاورهای توزیع مرتبط با سناریوهای تولید شده و برخی ممان هدف تعریف شده توسط کاربر نهایی بر اساس داده های تاریخی و ایا ترجیحات او. جزئیات را می توان در Beraldi و ۲۰۱۲) یافت (همچنین نگاه کنید به اشاره می کنیم که میانگین امتیازات کارایی جمع آوری شده با در نظر گرفتن تعدادی سناریوی مختلف از یک کاردینالیته را گزارش می کنیم. با این وجود، ما به طور تجربی امتیازات کارایی جمع آوری شده با در نظر گرفتن (مجموعه سناریوی مختلف از یک کاردینالیته را گزارش می کنیم. با این وجود، ما به طور تجربی دریافتهایم که راه حلهای تعیین پایدار هستند، یعنی صرف نظر از مجموعه سناریوی در نظر گرفته شده، راه حلهای بهینه مشابه تعیین می شوند.

٤.٢ نتايج عددي

مدل پیشنهادی در سیستم جبری عمومی Gams۱ پیادهسازی شده و با استفاده از ILOG CPLEX ۱۲۶.۲.۲ تالی تمام نمونه های حل شده، زمان های محاسباتی بسیار کوتاه است (در حد چند دقیقه) و گزارش نمی شوند. در ادامه، نتایج را با تمرکز بر موضوعات خاص تجزیه و تحلیل خواهیم کرد.

٤.٢.١ تاثير عدم اطمينان

اولین مجموعه آزمایش ها با هدف بررسی مزایای بالقوه از جمله عدم قطعیت صریح در فرآیند ارزیابی مبتنی بر DEA انجام شده است. به عنوان مبنای مقایسه، دو رویکرد کلاسیک را در نظر گرفته ایم، اولین مورد بر حل یک مدل قطعی DEA به عنوان (۴) – (۷) برای هر سناریو تکیه دارد. جدول ۱ گزارش می دهد، برای هر DMU میانگین، انحراف استاندارد، حداقل، حداکثر مقادیر، به ترتیب، بر اساس نتایج جمع آوری شده محاسبه شده است. همانطور که مشخص است، شکاف بین مقادیر حداقل و حداکثر می تواند بسیار زیاد باشد. به عنوان مثال، برای DMU دوم، حداقل مقدار حدود 1.0 است، در حالی که حداکثر آن ۱ است. این محدوده تغییرپذیری بزرگ، که به ویژه برای برخی از DMU ها مشاهده می شود، بر حساسیت راه حل ها به تغییرات داده ها تأکید می کند.

رویکرد دوم متکی بر حل یک مدل قطعی DEA است که در آن پارامترهای نامشخص با مقادیر مورد انتظار محاسبه شده از سناریوهای تولید شده جایگزین می کند. به طور خاص، با فرض وقوع یک سناریوی معین، مقادیر می کند. به طور خاص، با فرض وقوع یک سناریوی معین، مقادیر گزارش شده نشان دهنده خطای ایجاد شده با استفاده از ارزیابی قطعی به جای سناریوی صحیح اول است. همانطور که مشخص است، خطاهای ارزیابی می تواند بسیار زیاد باشد: برای مثال، برای ۱۲ DMU ۱۲ میانگین خطا حدود ۹۸٪ است، در حالی که میانگین خطا حدود ۳۲٪ است. در بخش اختصاص داده شده به تجزیه و تحلیل خارج از نمونه، مقایسه معنادارتری را بر اساس امتیاز "واقعی" گزارش خواهیم کرد.

 Table 1
 Efficiency levels

DMU	Average	STD	Min	Max
1	0.472	0.181	0.130	1.000
2	0.346	0.132	0.095	1.000
3	0.311	0.098	0.074	0.727
4	0.936	0.112	0.434	1.000
5	0.751	0.176	0.224	1.000
6	0.347	0.088	0.174	0.656
7	0.376	0.106	0.184	0.757
8	0.484	0.137	0.211	1.000
9	0.588	0.172	0.203	1.000
10	0.228	0.081	0.047	0.553
11	0.203	0.048	0.110	0.390
12	0.324	0.250	0.021	1.000
13	0.553	0.218	0.109	1.000
14	0.122	0.044	0.038	0.332
15	0.972	0.072	0.543	1.000
16	0.118	0.028	0.054	0.229
17	0.175	0.061	0.060	0.411
18	0.545	0.116	0.282	0.912

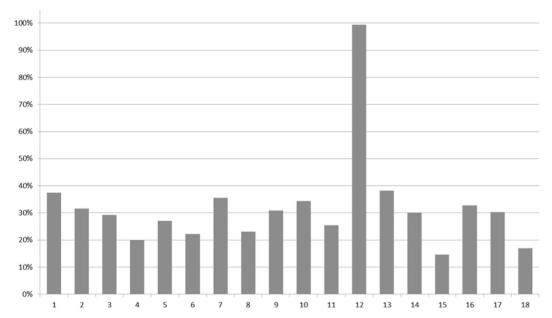

Fig. 2 Average error in percentage of the expected value approach

Table 2 Stochastic efficiency levels as function of γ for $\alpha = 1$

DMU	$\gamma = 1$		$\gamma = 0.9$	5	$\gamma = 0.9$	0	$\gamma = 0.8$	5	$\gamma = 0$
	ζ	η	ζ	η	ζ	η	ζ	η	η
1	0.258	0.482	0.252	0.340	0.248	0.310	0.245	0.294	0.046
2	0.144	0.334	0.138	0.243	0.133	0.219	0.129	0.204	0.027
3	0.161	0.294	0.157	0.213	0.154	0.196	0.152	0.184	0.038
4	0.596	1.000	0.587	0.714	0.581	0.666	0.576	0.661	0.182
5	0.297	0.678	0.284	0.511	0.272	0.476	0.261	0.454	0.142
6	0.167	0.328	0.162	0.244	0.158	0.229	0.154	0.219	0.087
7	0.228	0.312	0.226	0.281	0.222	0.281	0.219	0.281	0.082
8	0.204	0.427	0.196	0.333	0.189	0.311	0.182	0.299	0.112
9	0.292	0.553	0.284	0.417	0.277	0.379	0.272	0.354	0.113
10	0.108	0.226	0.104	0.162	0.101	0.146	0.099	0.135	0.026
11	0.116	0.144	0.115	0.125	0.115	0.125	0.114	0.125	0.078
12	0.108	0.549	0.092	0.343	0.081	0.270	0.071	0.201	0.008
13	0.214	0.831	0.198	0.458	0.185	0.412	0.173	0.366	0.051
14	0.060	0.128	0.058	0.084	0.057	0.076	0.056	0.072	0.009
15	0.497	1.000	0.479	0.767	0.464	0.716	0.451	0.682	0.217
16	0.071	0.092	0.071	0.083	0.070	0.083	0.069	0.083	0.032
17	0.077	0.150	0.074	0.116	0.072	0.105	0.070	0.098	0.013
18	0.257	0.398	0.251	0.348	0.246	0.330	0.242	0.320	0.195

٤.٢.٢ حساسيت فرايند ارزيابي به عنوان تابعي از سطوح احتمال

در ادامه، نحوه تغییر عملکرد DMU را به عنوان تابعی از سطوح احتمال α و γ بحث می کنیم. به طور خاص، ما برای α مقادیر ۱، ۰.۹۵، ۰.۹۰، ۰.۹۵ را در نظر گرفته ایم. یادآوری می کنیم که مقادیر γ همیشه کمتر از مقادیر α هستند.

جداول ۲، ۳، ۴ و ۵، برای α ثابت، مقادیر ζ و η را به عنوان تابعی از γ گزارش می دهند. به یاد میآوریم که ζ امتیاز کارایی مورد انتظار را که هنگام در نظر گرفتن کمیت γ بدترین تحققها به دست میآید اندازه گیری می کند، در حالی که η بهترین عملکرد قابل دستیابی را ارائه می دهد. بنابراین، γ $\zeta \leq 0$ و دو مقدار برای γ برابر با ۰ هستند.

تغییر سطح کارایی با ماهیت محدودیت احتمالی مرتبط است. برای α برابر با ۱، ارضای محدودیت های تصادفی برای تمام تحقق های ممکن پارامترهای تصادفی مورد نیاز است. به طور کلی، هرچه α بالاتر باشد، مقدار تابع هدف بدتر است. انتخاب مقدار α به تصمیم گیرنده بستگی دارد که بتواند مقدار مناسب را بر اساس نگرش خود نسبت به ریسک انتخاب کند.

Table 3 Stochastic efficiency levels as function of γ for $\alpha = 0.95$

DMU	$\frac{\gamma = 0.95}{\zeta}$		y = 0.90		y = 0.85		$\gamma = 0$
	ζ	η	ζ	η	ζ	η	$\overline{\eta}$
1	0.317	0.434	0.312	0.397	0.310	0.369	0.058
2	0.177	0.310	0.170	0.281	0.164	0.261	0.034
3	0.202	0.275	0.198	0.253	0.195	0.273	0.050
4	0.739	0.898	0.731	0.841	0.727	0.835	0.244
5	0.364	0.654	0.349	0.612	0.334	0.581	0.182
6	0.205	0.307	0.199	0.285	0.196	0.276	0.111
7	0.291	0.362	0.287	0.362	0.283	0.362	0.104
8	0.251	0.425	0.242	0.400	0.234	0.379	0.142
9	0.362	0.508	0.358	0.477	0.349	0.434	0.146
10	0.134	0.210	0.130	0.188	0.127	0.175	0.033
11	0.148	0.162	0.146	0.159	0.146	0.159	0.103
12	0.116	0.414	0.103	0.335	0.092	0.252	0.011
13	0.249	0.572	0.231	0.520	0.219	0.450	0.067
14	0.075	0.113	0.074	0.099	0.072	0.095	0.012
15	0.611	0.967	0.589	0.905	0.576	0.867	0.279
16	0.091	0.112	0.090	0.110	0.089	0.109	0.042
17	0.096	0.153	0.093	0.136	0.090	0.133	0.017
18	0.325	0.449	0.316	0.425	0.315	0.417	0.250

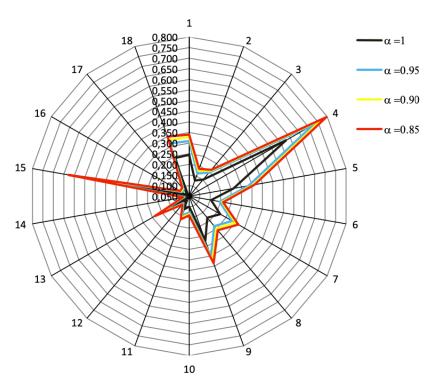
۲.۲.۳ رتبه بندی تصادفی در اور استفاده از مدل پیشنهادی برای اهداف رتبه بندی اظهار نظر می کنیم. مشاهده می کنیم که در مورد ما، رتبه بندی نیز تحت تأثیر مقادیر احتمال انتخابی قرار می گیرد. بنابراین، برای بررسی این تأثیر، ما DMU های مختلف را به عنوان تابعی از مقادیر احتمال رتبه بندی کرده ایم. کل مجموعه نتایج در "پیوست" گزارش شده است، در حالی که در ادامه مقادیر کل را گزارش می کنیم. تجزیه و تحلیل نتایج نشان می دهد که تأثیر کمی از مقدار احتمال بر رتبه بندی دارد. در واقع، تفاوت عمده هنگام تنظیم مقدار γ برابر با ۰ ثبت می شود. شکل ۴ نتایج جمع آوری شده برای برخی از DUM ها را خلاصه می کند. به عنوان مثال، ۴ DMU در ۷۱٪ موارد مقام اول و در ۲۹٪ موارد مقام سوم را به خود اختصاص داده است. به نظر می رسد DMU کمتر کارآمد ۱۴ باشـد که در ۷۱٪ موارد در جایگاه آخر و در ۲۹٪ موارد در جایگاه دوم تا آخر قرار دارد. در یک موقعیت متوسـط، ۸ DMU را می یابیم که در ۵۷ درصد موارد، جایگاه هشتم، در ۲۹ درصد، جایگاه ششم و در ۱۴ درصد موارد، جایگاه نهم را اشغال می کند. با نگاهی به نتایج کلی، ممکن است به این نتیجه برسیم که رتبه بندی کاملاً پایدار است و به این ترتیب، ابزار ارزشمندی برای کمک به تصمیم گیرنده در فرآیند ارزیابی فراهم می کند.

Table 4 Stochastic efficiency levels as function of γ for $\alpha = 0.90$

DMU	y = 0.90	)	y = 0.85	5	$\gamma = 0$
	$\frac{\gamma = 0.90}{\zeta}$	η	$\frac{\gamma = 0.85}{\zeta}$	η	η
1	0.333	0.425	0.329	0.392	0.061
2	0.183	0.305	0.177	0.282	0.035
3	0.209	0.267	0.206	0.250	0.052
4	0.778	0.895	0.768	0.884	0.258
5	0.370	0.645	0.355	0.619	0.191
6	0.212	0.309	0.206	0.291	0.118
7	0.306	0.386	0.301	0.385	0.111
8	0.257	0.426	0.248	0.403	0.149
9	0.375	0.485	0.372	0.459	0.156
10	0.139	0.200	0.135	0.184	0.034
11	0.157	0.169	0.157	0.171	0.111
12	0.109	0.337	0.098	0.265	0.011
13	0.246	0.545	0.232	0.470	0.069
14	0.079	0.108	0.077	0.099	0.013
15	0.622	0.956	0.608	0.914	0.290
16	0.095	0.112	0.095	0.114	0.044
17	0.100	0.146	0.096	0.132	0.017
18	0.339	0.456	0.331	0.438	0.265

Table 5 Stochastic efficiency levels as function of γ for $\alpha=0.85$

DMU	y = 0.85		γ=0	
	$\frac{\gamma = 0.85}{\zeta}$	η	η	
1	0.340	0.407	0.063	
2	0.187	0.298	0.038	
3	0.213	0.258	0.054	
4	0.796	0.912	0.266	
5	0.362	0.631	0.201	
6	0.212	0.301	0.124	
7	0.318	0.407	0.116	
8	0.259	0.423	0.157	
9	0.386	0.423	0.162	
10	0.140	0.192	0.036	
11	0.166	0.178	0.118	
12	0.101	0.276	0.012	
13	0.238	0.487	0.072	
14	0.080	0.103	0.013	
15	0.628	0.947	0.305	
16	0.099	0.118	0.046	
17	0.102	0.141	0.018	
18	0.349	0.464	0.276	

Fig. 3 Efficiency levels as function of α for γ fixed to 0.85

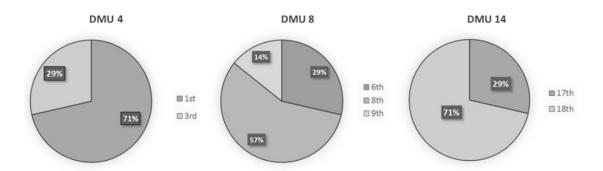

Fig. 4 Ranking of selected DMUs

٤.٣ تجزیه و تحلیل خارج از نمونه این بخش، بینشهای مدیریتی ناشی از کاربرد رویکرد پیشنهادی را به عنوان ابزاری فعال برای ارزیابی عملکرد آینده برای مطالعه موردی مورد بررسی نشان میدهد. ما اشاره می کنیم که با تغییر مقادیر α و γ ، تصمیم گیرنده می تواند فر آیند ارزیابی را از دیدگاه های مختلف ریسک انجام دهد. انتخاب مقادیر قابلیت اطمینان همیشه بحث برانگیز است زیرا از یک سو، بحران مالی کنونی ممکن است پیشنهاد اتخاذ مواضع محافظه کارانه تری داشته باشد، اما از سوی دیگر، با روحیه ارتقای بهبود مالی میتوان رفتار مخاطره آمیزتری اتخاذ کرد.

بسـط نتایج جمع اَوری شـده امکان اسـتخراج اقدامات اضـافی را فراهم می کند. به طور خاص، یک تجزیه و تحلیل "خارج از نمونه" با هدف بررسـی این موضوع انجام شده است که تا چه حد نمرات ارائه شده توسط رویکرد پیشنهادی قابل اعتمادتر از آنهایی هستند که قطعی هستند. اساس مقایسه با ارزیابی واقعی نشان داده می شود که با حل یک مدل قطعی بر روی داده های واقعی با اشاره به سال تحقیق بعدی (۲۰۰۹) به دست اَمده است.

بر اساس میانگین سطوح کارایی بهدستامده با در نظر گرفتن امتیازات DEA محاسبهشده با استفاده از مشاهدات ورودی/خروجی گذشته، ما یک نقطه برش معقول را ثابت کردهایم و درصدهای شناسایی صحیح را برای مطالعه موردی در نظر گرفته شده محاسبه کردهایم. به طور خاص، ما شرکتهایی را که دارای امتياز DEA بيشتر از حد اَستانه هستند، سالم(H) ، و ساير شركتها را به عنوان بيمار (I) طبقهبندي كردهايم.

جدول ۶ نتایج به دست آمده از ارزیابی واقعی، قطعی و تصادفی را گزارش می کند. برای مورد تصادفی، ما نتایج بهدستآمده با تثبیت lpha=1 را گزارش می کنیم، زیرا این پیکربندی با موقعیت ریسک گریزتری مطابقت دارد.

Table 6 Classification of the DMUs as function of the cutoff points

Cutoff Real (%)		Deterministic (%)		Stochastic (%)		
	H	I	H	I	H	I
0.45	27.78	72.22	38.89	61.11	11.12	88.88
0.50	11.11	88.89	22.23	77.77	5.55	94.45

همانطور که از نتایج مشهود است، ارزیابی تصادفی، یک شرکت بیمار را هرگز به عنوان یک شرکت سالم طبقه بندی نمی کند. بنابراین، هرگز اتفاق نمیافتد که امتیاز پیش بینی شده بالاتر از حد باشد، اما امتیاز واقعی پایین تر است. به عنوان مثال، با تعیین سطح برش برابر با ۰.۵، ممکن است مشاهده کنیم که با توجه به امتیاز واقعی، دو شرکت سالم در نظر گرفته می شود. توجه به امتیاز واقعی، تنها یک شرکت سالم در نظر گرفته می شود. وضعیت برای ارزیابی قطعی متفاوت است: در این مورد، به نظر می رسد چهار شرکت واجد شرایط وام هستند. بدیهی است که این اشتباه طبقه بندی می تواند خطرناک باشد زیرا می تواند منجر به زیانهای شدید (مربوط به اندازه وام) شود که ناشی از برآورد بیش از حد توانایی بازپرداخت شرکت است. برعکس، امتیاز تصادفی می تواند منجر به وضعیتی شود که در آن امتیاز پیش بینی شده کمتر از حد است، در حالی که امتیاز واقعی بالاتر است. در این مورد، ما شرکتی را که در واقع بیمار نیست، طبقه بندی می کنیم. این خطار کمتری دارد.

٥ نكته پاياني

یکی از ضعفهای اصلی مدلهای DEA معمولی ناشی از فرض اطلاعات کامل پارامترهای ورودی و خروجی مورد استفاده در فرآیند ارزیابی است. در این مقاله، ما راه جدیدی را برای غلبه بر این اشکال عمده با ارائه یک فرمول تصادفی جدید پیشنهاد کردهایم که در آن دادههای نامشخص مربوط به زمان آینده با متغیرهای تصادفی نشان داده میشوند و ریسک به درستی توسط اندازه گیری میانگین ۲ دنباله کنترل میشود. مدل DEA مبتنی بر ریسک، ابزاری را در اختیار تصمیم گیرندگان قرار میدهد تا اندازه مشخصی (چندک) از بدترین عملکردها را کنترل کند. یک فرمول معادل قطعی از مدل تصادفی با فرض نمایش پارامترهای نامشخص به عنوان متغیرهای تصادفی گسسته مشتق شده است. مدل پیشنهادی بر روی یک مطالعه موردی معنادار مرتبط با ارزیابی عملکرد آینده نمونهای از شرکتهای فعال در صنعت ایتالیا آزمایش شده است. یافتههای ما اعتبار رویکرد پیشنهادی را به عنوان تکنیک ارزیابی پیشگیرانه نشان داده اند که بینش های مفیدی را در مورد درجه ریسک گریزی به تصمیم گیرنده ارائه میدهد.

پیوست اَلف جداول زیر رتبه بندی DMU های مختلف محاسبه شـده بر اسـاس مقادیر ζ را به عنوان تابعی از سـطوح احتمال α و γ گزارش می کنند (جدول ۷، ۸، ۹ ۱۰).

Table 7 Ranking as function of γ for $\alpha = 1$

DMU	$\gamma = 1$		$\gamma = 0.9$	95	$\gamma = 0.9$	00	$\gamma = 0.8$	35	$\gamma = 0$	
	ζ	Rank	ζ	Rank	ζ	Rank	ζ	Rank	η	Rank
1	0.258	5	0.252	5	0.248	5	0.245	5	0.046	11
2	0.144	12	0.138	12	0.133	12	0.129	12	0.027	14
3	0.161	11	0.157	11	0.154	11	0.152	11	0.038	12
4	0.596	1	0.587	1	0.581	1	0.576	1	0.182	3
5	0.297	3	0.284	3	0.272	4	0.261	4	0.142	4
6	0.167	10	0.162	10	0.158	10	0.154	10	0.087	7
7	0.228	7	0.226	7	0.222	7	0.219	7	0.082	8
8	0.204	9	0.196	9	0.189	8	0.182	8	0.112	6
9	0.292	4	0.284	4	0.277	3	0.272	3	0.113	5
10	0.108	15	0.104	14	0.101	14	0.099	14	0.026	15
11	0.116	13	0.115	13	0.115	13	0.114	13	0.078	9
12	0.108	14	0.092	15	0.081	15	0.071	15	0.008	18
13	0.214	8	0.198	8	0.185	9	0.173	9	0.051	10
14	0.060	18	0.058	18	0.057	18	0.056	18	0.009	17
15	0.497	2	0.479	2	0.464	2	0.451	2	0.217	1
16	0.071	17	0.071	17	0.070	17	0.069	17	0.032	13
17	0.077	16	0.074	16	0.072	16	0.070	16	0.013	16
18	0.257	6	0.251	6	0.246	6	0.242	6	0.195	2

Table 8 Ranking as function of γ for $\alpha = 0.95$

DMU	y = 0.95	i	y = 0.90	)	y = 0.85	i	$\gamma = 0$	
	ζ	Rank	ζ	Rank	ζ	Rank	η	Rank
1	0.317	6	0.312	6	0.310	6	0.058	11
2	0.177	12	0.170	12	0.164	12	0.034	14
3	0.202	11	0.198	11	0.195	11	0.050	12
4	0.739	1	0.731	1	0.727	1	0.244	3
5	0.364	3	0.349	4	0.334	4	0.182	4
6	0.205	10	0.199	10	0.196	10	0.111	7
7	0.291	7	0.287	7	0.283	7	0.104	8
8	0.251	8	0.242	8	0.234	8	0.142	6
9	0.362	4	0.358	3	0.349	3	0.146	5
10	0.134	14	0.130	14	0.127	14	0.033	15
11	0.148	13	0.146	13	0.146	13	0.103	9
12	0.116	15	0.103	15	0.092	15	0.011	18
13	0.249	9	0.231	9	0.219	9	0.067	10
14	0.075	18	0.074	18	0.072	18	0.012	17
15	0.611	2	0.589	2	0.576	1	0.279	1
16	0.091	17	0.090	17	0.089	17	0.042	13
17	0.096	16	0.093	16	0.090	16	0.017	16
18	0.325	5	0.316	5	0.315	5	0.250	2

Table 9 Ranking as function of γ for $\alpha = 0.90$

DMU	y = 0.9	0	y = 0.8	5	$\gamma = 0$	
	ζ	Rank	ζ	Rank	$\overline{\eta}$	Rank
1	0.333	6	0.329	6	0.061	11
2	0.183	12	0.177	12	0.035	14
3	0.209	11	0.206	10	0.052	10
4	0.778	1	0.768	1	0.258	3
5	0.370	4	0.355	4	0.191	4
6	0.212	10	0.206	11	0.118	7
7	0.306	7	0.301	7	0.111	8
8	0.257	8	0.248	8	0.149	6
9	0.375	3	0.372	3	0.156	5
10	0.139	14	0.135	14	0.034	15
11	0.157	13	0.157	13	0.111	9
12	0.109	15	0.098	15	0.011	18
13	0.246	9	0.232	9	0.069	10
14	0.079	18	0.077	18	0.013	17
15	0.622	2	0.608	2	0.290	1
16	0.095	17	0.095	17	0.044	13
17	0.100	16	0.096	16	0.017	16
18	0.339	5	0.331	5	0.265	2

Table 10 Ranking as function of γ for $\alpha = 0.85$

DMU	y = 0.85		$\gamma = 0$	
DIVIC	$\frac{\gamma = 0.03}{\zeta}$	Rank	$\frac{\gamma = 0}{\eta}$	Rank
1	0.340	6	0.063	11
2	0.187	12	0.038	14
3	0.213	10	0.054	12
4	0.796	1	0.266	3
5	0.362	4	0.201	4
6	0.212	11	0.124	7
7	0.318	7	0.116	9
8	0.259	8	0.157	6
9	0.386	3	0.162	5
10	0.140	14	0.036	15
11	0.166	13	0.118	8
12	0.101	16	0.012	18
13	0.238	9	0.072	10
14	0.080	18	0.013	17
15	0.628	2	0.305	1
16	0.099	17	0.046	13
17	0.102	15	0.018	16
18	0.349	5	0.276	2

منابع

Artzner, P., Delbaen, F., Eber, J.M., Heath, D.: Coherent measures of risk. Math. Finance $\P$, Y-Y-YYA (1999) Banker, R.D.: Maximum likelihood, consistency and data envelopment analysis: a statistical foundation. Manag. Sci. $\P\P(1 \cdot)$, 1750–1777 (1997)

Beraldi, P., Bruni, M.E.: An exact approach for solving integer problems under probabilistic constraints with random technology matrix. Ann. Oper. Res. 1YY(1), $1YY-1YY(7\cdot 1\cdot 1)$

Beraldi, P., Bruni, M.E.: Data envelopment analysis under uncertainty and risk. WASET ٦٦, ٨٣٧–٨٩٢ (٢٠١٢) Beraldi, P., Bruni, M.E.: A clustering approach for scenario tree reduction: an application to a stochastic programming portfolio optimization problem. TOP ٢٢, ٩٣٩–٩٢٩ (٢٠١٢)

 $Beraldi, P., De Simone, F., Violi, A.: Generating scenario trees: a parallel integrated simulation-optimization approach. J. Comput. Appl. Math. \\ \textbf{YT(1)}, \textbf{YTYT-YTT1} (t-1-)$

Beraldi, P., Bruni, M.E., Laganá, D.: The express heuristic for probabilistically constrained integer problems. J. Heurist. 19(r), 478-461 (7-18)

Beraldi, P., Bruni, M.E., Iazzolino, G.: Lending decision under uncertainty: a DEA approach. Int. J. Prod.Res. ٥٢(٢), ٧۶۶–٧٧٥ (٢-١٣)

Bruni, M.E., Conforti, D., Beraldi, P., Tundis, E.: Probabilistically constrained models for efficiency and dominance in DEA. Int. J. Prod. Econ.

179-774

(۲-۹)

Chang, T.S., Tone, K., Wu, C.-H.: DEA models incorporating uncertain future performance. Eur. J. Oper. Res. YOE(Y), ATY-ATA (Y-15)

Charnes, A., Cooper, W.W.: Chance constrained programming. Manag. Sci. ৩(١), ১৫৮ প্রত্যা

Charnes, A., Cooper, W.W., Rhodes, E.: Measuring the efficiency of decision making units. Eur. J. Oper. Res. 7(r), FT9-FFF (194A)

Chen, K., Zhu, J.: Computational tractability of chance constrained data envelopment analysis. Eur. J. Oper. Res. TYE(r), \-ry-\-rs (r-\4)

Cheng, J., Lisser, A.: A second-order cone programming approach for linear programs with joint probabilistic constraints. Oper. Res. Lett. $\xi \cdot (\Delta)$, $\pi \gamma \Delta = \pi \gamma \Lambda$ ($\tau \cdot 1 \tau$)

Cooper, W.W., Huang, Z., Li, S.: Satisficng DEA model under chance constraints. Ann. Oper. Res. ٦٦(٥), ٧٩-٢٩٥ (١٩٩۶)

Cooper, W.W., Deng, H., Huang, Li S: Chance constrained programming approaches to congestion in stochastic data envelopment analysis. Eur. J. Oper. Res. 100(Y), TAY-0-1 (Y--F)

Iazzolino, G., Bruni, M.E., Beraldi, P.: Using DEA and financial ratios for credit risk evaluation: an empirical analysis. Appl. Econ. Lett. Y • (۱۴), | ۱۳۱۷ - ۱۳۱۷ (۲ • ۱۳)

Kao, C., Liu, S.-T.: Stochastic efficiency measures for production units with correlated data. Eur. J. Oper. Res. *YY"(\), \YYA-YAY (Y - \)\?

Land, K.C., Lovell, C.A.K., Thore, S.: Chance-constrained data envelopment analysis. Manag. Decis. Econ. 15, 051-005 (1997)

Markowitz, H.M.: Portfolio selection. J. Finance V, γγ-٩\ (١٩۵٢)

Ogryczak, W.: Tail mean and related robust solution concept. Int. J. Syst. Sci. ξο, τ٩-τλ (τ· ١٤) Ogryczak, W., Ruszczynski, A.: Dual stochastic dominance and related mean-risk models. SIAM J. Optim. ۱۳, ۶--νλ (τ· τα)

Ogryczak, W., Ruszczynski, A.: Dual stochastic dominance and quantile risk measures. Int. Trans. Oper. Res. 9, ۶۶۱–۶۸۰ (۲۰۰۲b)

Olesen, O.B., Petersen, N.C.: Chance constrained efficiency evaluation. Manag. Sci. £1, ۴۴۲–۴۵۷ (۱۹۹۵)

Olesen, O.B., Petersen, N.C.: Stochastic data envelopment analysis: a review. Eur. J. Oper. Res. Yol(۱), Y-Y1 (Y-15)

Paradi, J.C., Asmild, M., Simak, P.: Using DEA and worst practice DEA in credit risk evaluation. J. Prod. Anal. *1, \ar-15a (٢-1*)

Post, T.: Performance evaluation in stochastic environments using mean–variance data envelopment analysis. Oper. Res. **£9**(Y), YA\-Y9Y (Y···)

Premachandra, I.M., Chen, Y., Watson, J.: DEA as a tool for predicting corporate failure and success: a case of bankruptcy assessment. Omega ٣٩,

87-878 (٢٠١١)

Rockafellar, R.T., Uryasev, S.: Optimization of conditional value-at-risk. J. Risk Y, Y1-F1 (Y···) Sengupta, J.K.: Data envelopment analysis for efficiency measurement in the stochastic case. Comput. Oper. Res. 15, Y1Y-Y79 (Y9AV)

Sueyoshi, T.: Stochastic DEA for restructure strategy: an application to a Japanese petroleum company. Omega ΥΛ, ΥΛΔ-٣٩Λ (Υ···)

Wei, G., Chen, J., Wang, J.: Stochastic efficiency analysis with a reliability consideration. Omega ٤Λ, ١–٩ (Υ·)۴)

Wu, D., Olson, D.: Enterprise risk management: a DEA VaR approach in vendor selection. Int. J. Prod. Res. ٤٠(۶), ۴٩١٩–۴٩٣٢ (Υ·)•)

Publisher's Note Springer Nature remains neutral with regard to jurisdictional claims in published maps and institutional affiliations.